

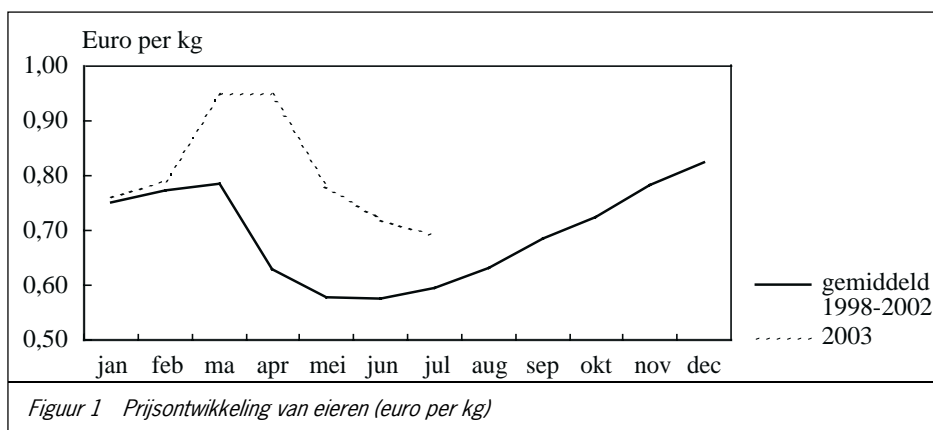
PRIJSHERSTEL IN PLUIMVEESECTOR DOOR VOGELPEST

Jan Bolhuis

Door de vogelpest had de Nederlandse pluimveesector in de eerste helft van dit jaar enorme tegenslagen te verwerken. Een lichtpuntje voor bedrijven die weer produceren, is dat de prijsontwikkelingen van eieren en vleeskuikens gunstige ontwikkelingen laten zien.

Eiersector

De laatste jaren is er in Nederland sprake van een afname van de productie van consumptie-eieren. Het afgelopen jaar daalde de productie vooral vanwege het effect van de opkoopregeling eerste tranche met ruim 3% ten opzichte van 2001. Totaal werden er ruim 9,5 miljard eieren geproduceerd, dat is ruim 10% van de totale productie in de EU-15. Vóór de uitbraak van de vogelpest verwachtte de Europese Commissie (EC) voor dit jaar dat vanwege de effecten van de strengere normen ten aanzien van de huisvesting de productie in de EU met circa 1,3% zal dalen. Voor Nederland werd vanwege het leghennenbesluit en de effecten van de opkoopregeling tweede tranche een daling verwacht van circa 7%. Hierdoor heerste er een positieve verwachting ten aanzien van de prijsontwikkeling van eieren voor dit jaar. In de eerste maanden van het jaar lagen de prijzen iets boven het gemiddelde van de laatste 5 jaar. Begin maart werd op een aantal bedrijven in de Gelderse Vallei de vogelpest vastgesteld. De verdere verspreiding van de ziekte en een uitbreiding van de vervoersbeperkingen hadden tot gevolg dat de prijzen in maart door het dalende aanbod sterk opliepen. Na enige stabilisatie trokken de prijzen in april vanwege nieuwe uitbraken in onder andere Zuid-Nederland en de extra vraag in verband met de Paasdagen verder aan. Vanaf eind april bewogen de prijzen zich echter in een dalende lijn. Deze ontwikkeling is gebruikelijk omdat in deze periode van het jaar de vraag naar eieren altijd wat terugloopt. De prijzen bleven ondanks de daling toch aanzienlijk boven het gemiddelde prijsniveau van de laatste 5 jaar (figuur 1). Nu de 'herbevolking' binnenkort op gang lijkt te komen, zal het aanbod geleidelijk weer toenemen. Het zal echter nog geruime tijd duren voordat de marktsituatie zich heeft genormaliseerd zodat de prijzen zich voorlopig wel op een gunstig niveau zullen bewegen.

Vleeskuikensector

De productie van kuikenvlees in de EU-15 vertoont de laatste jaren een licht stijgende tendens. De bruto productie van kuikenvlees in Nederland is het afgelopen jaar daarentegen met 2,2% gedaald en bedroeg 838 duizend ton levend gewicht. Van de totale productie aan kuikenvlees in de EU neemt Nederland bijna 10% voor zijn rekening. Vóór de uitbraak van de vogelpest verwachtte de EC voor dit jaar een daling van de productie in de EU van circa 1% en in Nederland van circa 2%. De verwachte daling van de productie is voor

een belangrijk deel toe te schrijven aan de lage opbrengstprijzen van vleeskuikens waar de sector in de loop van vorig jaar mee werd geconfronteerd. Een verder herstel van de consumptie van rundvlees na de BSE en de MKZ-crisis ging ten koste van de vraag naar pluimveevlees en dus ook ten koste van de vraag naar kuikenvlees. Daarnaast ondervond de markt prijsdruk van de stijgende invoer van gezouten filet uit onder meer Brazilië en Thailand. In Nederland spelen de effecten van de opkoopregeling tweede tranche ook nog een rol bij de verwachte productiedaling. Vanwege de lagere productie en de nieuwe regelgeving voor de invoer van gezouten filet leek de verwachting gerechtvaardigd dat een kleine prijsverbetering dit jaar mogelijk moest zijn. De eerste maanden van dit jaar bleef de sombere stemming echter aanhouden en was er nog geen sprake van prijsverbetering. Hoewel het binnenlandse aanbod na de uitbraak van de vogelpest in maart wel terugliep waren de slachterijen door onderbezetting en afzetmoeilijkheden naar het buitenland niet in staat hogere prijzen te betalen aan de producenten. Na de besmetting in Zuid-Nederland in april nam het aanbod verder af en trokken de prijzen in de loop van de maand mei iets aan. De afgelopen maanden zijn de prijzen verder opgelopen tot rond het gemiddeld prijsniveau van de laatste 5 jaar (figuur 2). De financiële positie van de sector in aanmerking genomen, is het wenselijk dat de prijzen zich ook na de 'herbevolking' op dit niveau weten te handhaven. Dit zal echter moeilijk worden omdat de slachterijen het verloren marktaandeel bij de afzet weer terug moeten zien te winnen.

